

Νηπιαγωγείο Αγίας Μαρίνας Λέρου

Τίτλος: Οργανωμένη Στοχοθεσία για
αποτελεσματικότερη Διδασκαλία

1^ο πεδίο: Παιδαγωγική και Μαθησιακή Λειτουργία

Άξονας 3: Σχέσεις μεταξύ μαθητών - μαθητριών

Αναγκαιότητα – Στόχοι

Οι λόγοι που επιβάλλουν την υλοποίηση ενός Σχεδίου Δράσης που θα εστιάζει στην οικοδόμηση υγιών σχέσεων μεταξύ των μαθητών της σχολικής μονάδας αφορούν πρωτίστως την ανάγκη διαμόρφωσης ενός θετικού κλίματος συνεργασίας, ενσυναίσθησης αλλά και συναισθημάτων ασφάλειας εντός του σχολικού περιβάλλοντος. Θεωρούμε ότι η Προσχολική Εκπαίδευση ως βάση και αφετηρία της σχολικής ζωής των παιδιών, είναι σημαντικό να εκπαιδεύει με βιωματικές δράσεις τα νήπια για την ανάγκη σεβασμού του άλλου, ειρηνικής επίλυσης των όποιων διαφορών και συγκρούσεων, γόνιμης και δημιουργικής συνεργασίας για το κοινό καλό της ομάδας. Πιστεύουμε ότι όταν η εκπαίδευση για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών ξεκινήσει από μικρή ηλικία, μπορούμε να ελπίζουμε ότι μακροπρόθεσμα τα φαινόμενα αποκλεισμού ή περιθωριοποίησης μερίδας μαθητών θα μειωθούν σημαντικά ή θα εκλείψουν.

Στους στόχους του Σχεδίου Δράσης θα είναι: η ανάπτυξη παιδαγωγικών πρακτικών για τη διαχείριση των προβλημάτων μεταξύ των μαθητών, η από κοινού συμφωνία με τους μαθητές του πλαισίου κανόνων που

οφείλει να σέβεται το σύνολο των μαθητών, η ανάπτυξη ενισχυτικών ή και αντισταθμιστικών παρεμβάσεων στην περίπτωση που διαπιστωθεί πως κάποιο ή κάποια παιδιά αποκλείονται από την ομάδα, η από κοινού συμφωνία περί συνεπειών, όταν οι κανόνες παραβιάζονται, η διαμόρφωση του κατάλληλου παιδαγωγικού πλαισίου, ώστε οι μαθητές να αισθάνονται ασφαλείς να εκφραστούν για κάτι που τους στεναχώρησε, η διαμόρφωση μιας κουλτούρας αλληλοϋποστήριξης και αλληλοβοήθειας με τη συνειδητοποίηση ότι μία ομάδα είναι αληθινά δυνατή όταν στηρίζεται στη γνήσια ομαδικότητα και σύμπνοια και όταν όλα τα μέλη της αισθάνονται ουσιαστικό και αναπόσπαστο μέρος του συνόλου, ακριβώς σαν ένα παζλ που για να ολοκληρωθεί, απαιτούνται όλα τα επιμέρους κομμάτια του.

Ενέργειες – Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης

Μία από τις σημαντικότερες αρχικές ενέργειες θα είναι ο προσδιορισμός των βασικών προβλημάτων που αφορούν τον άξονα που πραγματεύεται το παρόν Σχέδιο Δράσης και συνάμα μία ιεράρχηση των προβλημάτων αυτών κατά βαθμό σοβαρότητας προτεραιότητας που θα πρέπει να δοθεί.

Επόμενη ενέργεια είναι η ενημέρωση των γονέων της Σχολικής Μονάδας σχετικά με το Σχέδιο Δράσης που εφαρμόζεται: σε διαδικτυακή [μέσω της πλατφόρμας Webex] συνάντηση, οι γονείς θα ενημερωθούν για τους λόγους υλοποίησης του Σχεδίου, για τους βασικούς

Νηπιαγωγείο Αγίας Μαρίνας Λέρου

στόχους που θέλουμε να επιτύχουμε με αυτό και βέβαια για το παιδαγωγικό όφελος που πιστεύουμε ότι θα αποκομίσουν οι μαθητές μετά το πέρας των ενεργειών του Σχεδίου. Ένας ανοικτός διάλογος με τους γονείς με παράλληλη καταγραφή των δικών τους απόψεων και προβληματισμών νομίζουμε ότι θα βοηθήσει ουσιαστικά στη διαμόρφωση του τελικού πίνακα ενεργειών. Κρίνεται σημαντική μία ακόμα συνάντηση με τους γονείς προς το τέλος της εφαρμογής του Σχεδίου, ως μία απολογιστική συνάντηση, στην οποία θα συζητηθούν τα αποτελέσματα της όλης προσπάθειας.

Επόμενη ενέργεια θα είναι η καταγραφή των κανόνων συμπεριφοράς στο σχολικό πλαίσιο. Αυτό μπορεί να γίνει με τη γνωστή μορφή του Συμβολαίου Τάξης, με τη διατύπωση των γνωμών των ίδιων των μαθητών, αλλά κυρίως με την κατανόηση της σημασίας τήρησης των κανόνων που έχουν συμφωνηθεί. Οι κώδικες συμπεριφοράς μπορούν να οπτικοποιηθούν και να τοποθετηθούν σε κεντρικά σημεία της τάξης.

Δραστηριότητες δεσίματος της ομάδας, παιχνίδια ρόλων, βιωματικές δράσεις που απαιτούν την ουσιαστική συνεργασία των μελών της ομάδας καθώς και παιχνίδια ομαδικά που έχουν στόχο την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης θα οργανωθούν ως μεγάλης σημασίας διδακτικές ενέργειες.

Παράλληλα, θα προταθούν με παιγνιώδη μορφή που να ταιριάζει στην ηλικία των παιδιών του Νηπιαγωγείου στρατηγικές ειρηνικής επίλυσης των συγκρούσεων,

Νηπιαγωγείο Αγίας Μαρίνας Λέρου

διαχείρισης του θυμού, γόνιμης συζήτησης για την εύρεση των καλύτερων δυνατών λύσεων για την ομάδα. Η ενέργεια αυτή θα μπορούσε να διασυνδεθεί και με την υλοποίηση του 3^{ου} θεματικού κύκλου των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων που αφορά για τη φετινή χρονιά τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Δικαιώματα των Παιδιών.

Σε όλη τη διάρκεια υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης θα υπάρχει ανατροφοδότηση της πορείας της: ένα αρχικό ερωτηματολόγιο και ένα τελικό ερωτηματολόγιο που θα συμπληρωθούν [στην έναρξη και στην ολοκλήρωση του Σχεδίου Δράσης] θα συμπεριλαμβάνει όλες τις επιμέρους παραμέτρους που θα γίνει προσπάθεια να βελτιωθούν στη διάρκεια της χρονιάς.

Τέλος, η αξιολόγηση της δράσης με τη μορφή περιγραφικής αξιολόγησης και καταγραφή των απόψεων του Συλλόγου Διδασκόντων θα αποτελέσει την τελική ενέργεια για την ολοκλήρωση του Σχεδίου.

Χρονοδιάγραμμα:

1. Προσδιορισμός, καταγραφή και ιεράρχηση των προβλημάτων [Ιανουάριος]
2. Ενημέρωση των γονέων της Σχολικής Μονάδας και καταγραφή των προτάσεών τους [Φεβρουάριος]
3. Διαμόρφωση του Κώδικα Συμπεριφοράς και του Συμβολαίου Τάξης [Φεβρουάριος – Μάρτιος]
4. Διδακτικές πρακτικές για τη βιωματική προσέγγιση της ενσυναίσθησης και του δεσίματος της ομάδας [Μάρτιος – Μάιος]

5. Δεξιότητες ειρηνικές διευθέτησης συγκρούσεων και βιωματικές δράσεις διαχείρισης θυμού [Μάρτιος - Μάιος]
6. Παρακολούθηση – ανατροφοδότηση της δράσης [Φεβρουάριος – Μάιος]
7. Αξιολόγηση της δράσης [Ιούνιος]

Πόροι – μέσα – ερευνητικά εργαλεία:

Ο πιο σημαντικός πόρος του συγκεκριμένου Σχεδίου Δράσης είναι το Ανθρώπινο Δυναμικό. Σε αυτό συγκαταλέγονται οι 5 εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας, οι γονείς των μαθητών του σχολείου (συνολικά 42 οικογένειες μαθητών), ειδικοί εξωτερικοί συνεργάτες (ψυχολόγοι), η συνεργασία των οποίων θα επιδιωχθεί στο πλαίσιο διαδικτυακών επιμορφωτικών συναντήσεων που ο Σύλλογος Διδασκόντων θα επιχειρήσει να οργανώσει και βέβαια ο Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου της περιφέρειας.

Ο δεύτερος πιο σημαντικός πόρος είναι ο χρόνος, η υλικοτεχνική υποδομή και ασφαλώς οι οικονομικοί πόροι της σχολικής μονάδας. Αρχικά λοιπόν απαιτείται συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα δράσεων, το οποίο περιγράφεται αναλυτικά σε άλλο πεδίο του παρόντος Σχεδίου Δράσης. Το χρονοδιάγραμμα επιτρέπει όχι μόνο την καλύτερη οργάνωση του Σχεδίου Δράσης, αλλά πρωτίστως εξασφαλίζει ότι όλα τα σημαντικά πεδία του σχεδιασμού θα συμπεριληφθούν επαρκώς σε αυτό. Απαραίτητη κρίνεται βεβαίως η τεχνολογική υποδομή του Σχολείου (υπολογιστές, προβολείς (προτζέκτορες),

διαδραστικοί πίνακες, εκτυπωτής, σαρωτής, φωτοτυπικό μηχάνημα). Στη σύγχρονη ψηφιακή εποχή, στην οποία ζούμε η προσέγγιση στην πληροφορία απαιτεί υποστήριξη με εξοπλισμό, που ως πόρος κρίνεται απολύτως απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία υλοποίησης και ολοκλήρωσης του Σχεδίου Δράσης. Κρίνουμε ότι ενδεχομένως να αξιοποιηθεί ένα συμπληρωματικό χρηματικό ποσό για την αγορά εξειδικευμένων αναλώσιμων, το οποίο θα διαθέσει ο Σύλλογος Γονέων, στην περίπτωση που αυτό χρειαστεί.

Αναφορικά με τα εργαλεία που θα αξιοποιηθούν, κυρίως θα αξιοποιηθεί η συστηματική παρατήρηση των μαθητών με καταγραφή σε μορφή συνοπτικών σημειώσεων της συμπεριφοράς τους και της πορείας βελτίωσής της στη διάρκεια υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης. Ενδεχομένως να διαμορφωθεί ερωτηματολόγιο κλειστού τύπου (pre και post questionnaire) για την αποτύπωση των αξόνων της συμπεριφοράς και των σχέσεων των μαθητών, όπως αυτές ευελπιστούμε ότι θα βελτιωθούν με τις προτεινόμενες δράσεις του Σχεδίου.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Στα κριτήρια επιτυχίας του Σχεδίου Δράσης συγκαταλέγεται ο επιμερισμός του έργου αναφορικά με τους στόχους, όπως αυτοί αναφέρονται στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, προκειμένου το σύνολο του Σχεδίου Δράσης να καταστεί αποτελεσματικότερο και αποδοτικότερο προς όφελος των μαθητών. Επιπλέον, η δημιουργία τυποποιημένων εγγράφων για

την καταγραφή των παρατηρήσεων αλλά και η διαμόρφωση ερωτηματολογίων θα διευκολύνει σημαντικά την τυποποίηση των διαδικασιών και θα αποτελέσει ασφαλιστική δικλείδα για την εδραίωση ενός ποιοτικού ελέγχου της πορείας του Σχεδίου Δράσης. Πολύ σημαντικός παράγοντας επιτυχίας είναι αναμφίβολα η συνεργασία όλων των εκπαιδευτικών της Σχολικής Μονάδας και η συστηματική ενημέρωση των γονέων για την πορεία των στόχων του Σχεδίου Δράσης. Ένα σημαντικό κριτήριο θα είναι επιπλέον: α. η αποδοχή από τους μαθητές ενός κοινού κώδικα συμπεριφοράς με τη διαμόρφωση ενός συμβολαίου με γενικά αποδεκτούς τρόπους συμπεριφοράς τόσο μέσα στην τάξη όσο και στον αύλειο χώρο του σχολείου και β. η συνειδητοποίηση της σημασίας της τήρησης αυτών των από κοινού συμφωνημένων κανόνων. Η αποτύπωση αλλαγών στη συμπεριφορά των μαθητών με τη μείωση των όποιων αρνητικών συμπεριφορών και τη βελτίωση των σχέσεων μεταξύ των μαθητών, όπως αυτή θα αποτυπωθεί στα ερευνητικά εργαλεία που θα αξιοποιηθούν, θα είναι ένα ακόμα κριτήριο για την επιτυχία του Σχεδίου Δράσης.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Αναφορικά με τον προσδιορισμό και την ιεράρχηση των προβλημάτων θα γίνεται καταγραφή όλων των συναντήσεων του Συλλόγου καθώς και των ενεργειών που θα αποφασιστούν σχετικά στο Σχολικό Ημερολόγιο.

Σχετικά με την (ή τις) ενημέρωση των γονέων θα γίνει: καταγραφή στο Σχολικό Ημερολόγιο, ανάρτηση στο ιστολόγιο της Σχολικής Μονάδας και σύνταξη έντυπου ή ηλεκτρονικής φόρμας για την καταγραφή των απόψεων των γονέων σχετικά με το θέμα. (Το έντυπο θα είναι ένα είδος αποτύπωσης και καταγραφής όσων συζητηθούν στην ενημερωτική συνάντηση).

Διδακτικές πρακτικές και μεθοδολογία για την ειρηνική διευθέτηση των συγκρούσεων – διαμόρφωση και σύνταξη του Συμβολαίου της Τάξης: ανάρτηση των πρακτικών και των σχετικών δράσεων στο ιστολόγιο της σχολικής μονάδας.

Παρακολούθηση και ανατροφοδότηση της δράσης: σύνταξη δύο ερωτηματολογίων. Ένα πριν την έναρξη του Σχεδίου Δράσης με την καταγραφή των βασικότερων δυσκολιών αναφορικά με τις σχέσεις μεταξύ των μαθητών και ένα με το πέρας του Σχεδίου. Σύγκριση των καταγραφών και αποτύπωση του αποτελέσματος.

Αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης: με περιγραφική αξιολόγηση και λαμβάνοντας υπόψη τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια (pre και post), τις απόψεις του Συλλόγου Διδασκόντων και των γονέων των μαθητών αποτυπώνονται τα βασικότερα αποτελέσματα.

Συγγραφή έκθεσης αποτελεσμάτων, καταγραφή δυσκολιών, επιτυχιών καθώς και συνοδευτική στοχοθεσία για περαιτέρω βελτίωση σε επόμενη σχολική χρονιά.